

27963 REIAL DECRET LLEI 11/1995, de 28 de desembre, pel qual s'estableixen les normes aplicables al tractament de les aigües residuals urbanes. («BOE» 312, de 30-12-1995.)

La Llei 29/1985, de 2 d'agost, d'aigües, i la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes, estableixen diferents mesures per aconseguir una millor qualitat de les aigües continentals i marítimes respectivament, entre les quals es pot destacar la submissió a autorització prèvia de les activitats susceptibles de provocar la contaminació del domini públic hidràulic o del domini públic maritimoterrestre i, en especial, els abocaments.

Ara bé, una adequada protecció de la qualitat de les aigües exigiria completar les mesures establertes a les lleis esmentades, amb altres que sotmetin els abocaments de les aigües residuals urbanes, prèviament a la seva evacuació, a una sèrie de tractaments en instal·lacions adequades, per limitar els efectes contaminants de les aigües residuals, amb el fi últim de garantir la protecció del medi ambient.

Amb aquest objectiu, la Unió Europea va aprovar la Directiva 91/271/CEE, del Consell, de 21 de maig, sobre el tractament de les aigües residuals urbanes, en la qual s'estableix que els estats membres han d'adoptar les mesures necessàries per garantir que les aigües són tractades correctament abans de ser abocades.

Per a això, la norma comunitària imposa l'obligació de sotmetre les aigües residuals a tractaments, més o menys rigorosos, en diferents terminis. Els criteris que utilitza la Directiva per fixar aquestes obligacions són el nombre d'«habitants equivalents», concepte definit en funció de la càrrega contaminant tant de persones, com d'animals i indústries i les «aglomeracions urbanes», que són les zones que presenten una concentració suficient per a la recollida i conducció de les aigües residuals; així mateix, també es té en compte la superior o inferior sensibilitat de la zona a la qual s'han de fer els abocaments.

Amb caràcter general, la Directiva estableix dues obligacions clarament diferenciades: en primer lloc, les «aglomeracions urbanes» han de disposar, segons els casos, de sistemes col·lectors per a la recollida i conducció de les aigües residuals i, en segon lloc, es preveuen diferents tractaments als quals s'han de sotmetre les aigües abans del seu abocament a les aigües continentals o marítimes.

En la determinació dels tractaments a què han de ser sotmeses les aigües residuals urbanes abans del seu abocament, s'ha de tenir en compte si els abocaments s'efectuen en «zones sensibles» o «zones menys sensibles», la qual cosa determina un tractament més o menys rigorós.

El present Reial decret llei té per objecte la transposició a l'ordenament intern de la Directiva 91/271/CEE. D'acord amb la finalitat de protecció del medi ambient que constitueix l'objecte d'aquesta disposició, aquesta constitueix legislació bàsica, dictada a l'empara de l'article 149.1.23a de la Constitució, i la seva execució correspon a les comunitats autònomes, en virtut de les competències estatutàries atribuïdes a aquestes, en el marc de l'article 148.1.9a de la Constitució. Ara bé, juntament amb aquest marc competencial general, la disposició final primera té en compte la incidència d'altres habilitacions constitucionals: d'una part, les competències que, en virtut del que disposa l'article 149.1.22a de la Constitució, corresponen a l'Administració General de l'Estat, en les conques hidrogràfiques que excedeixen l'àmbit territorial d'una comunitat autònoma, respecte a les quals, el règim aquí establert constitueix un complement del que disposen el capítol segon del títol V de la Llei 29/1985, de 2 d'agost, d'aigües, i normes de desplegament. I, d'altra banda, s'esmenta el títol competencial recollit a l'article 149.1.18a de la Constitució, el que obeeix a la modificació que aquesta norma introdueix en els criteris que estableix

l'article 26 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, en canviar el criteri de nombre d'habitants pel de nombre d'«habitants equivalents» i deferir a les comunitats autònomes la delimitació de les aglomeracions urbanes, amb les conseqüències que aquesta delimitació té en el compliment de les obligacions que estableix aquest Reial decret llei.

Aquesta modificació dels criteris que estableix la Llei 7/1985, juntament amb les circumstàncies d'extraordinària i urgent necessitat que sobre això exigeix l'article 86 de la Constitució espanyola, imposen que la transposició d'aquesta normativa comunitària s'efectuï mitjançant reial decret llei.

En el procediment d'elaboració de la present disposició han estat consultades les comunitats autònomes i la Comissió Nacional d'Administració Local.

En virtut d'això, en ús de l'autorització que conté l'article 86 de la Constitució, a proposta del ministre d'Obres Públiques, Transports i Medi Ambient, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 28 de desembre de 1995,

DISPOSO:

Article 1. Objecte.

Aquest Reial decret llei té per objecte complementar el règim jurídic que estableixen el títol V de la Llei 29/1985, de 2 d'agost, d'aigües, i el títol III de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes, amb la finalitat de protegir la qualitat de les aigües continentals i marítimes dels efectes negatius dels abocaments de les aigües residuals urbanes.

Article 2. Definicions.

Als efectes d'aquest Reial decret llei, s'entén per:

a) «Aigües residuals urbanes»: les aigües residuals domèstiques o la barreja d'aquestes amb aigües residuals industrials o amb aigües d'escorrentia pluvial.

b) «Aigües residuals domèstiques»: les aigües residuals procedents de zones d'habitatge i de serveis, generades principalment pel metabolisme humà i les activitats domèstiques.

c) «Aigües residuals industrials»: totes les aigües residuals abocades des de locals utilitzats per a qualsevol activitat comercial o industrial, que no siguin aigües residuals domèstiques ni aigües d'escorrentia pluvial.

d) «Aglomeració urbana»: zona geogràfica formada per un o diversos municipis, o per part d'un o diversos municipis, que per la seva població o activitat econòmica constitueixi un focus de generació d'aigües residuals que justifiqui la seva recollida i conducció a una instal·lació de tractament o a un punt d'abocament final.

e) «Sistema col·lector»: tot sistema de conductes que reculli i condueixi les aigües residuals urbanes, des de les xarxes de clavegueram de titularitat municipal, a les estacions de tractament.

f) «1 h-e (habitant equivalent)»: la càrrega orgànica biodegradable amb una demanda bioquímica d'oxigen de cinc dies (DBO 5), de 60 grams d'oxigen per dia.

g) «Tractament primari»: el tractament d'aigües residuals urbanes mitjançant un procés físic o fisicoquímic que inclogui la sedimentació de sòlids en suspensió, o altres processos en els quals la DBO 5 de les aigües residuals que entrin es redueixi, almenys, un 20 per 100 abans de l'abocament, i el total de sòlids en suspensió en les aigües residuals d'entrada es redueixi, almenys, un 50 per 100.

h) «Tractament secundari»: el tractament d'aigües residuals urbanes mitjançant un procés que inclogui un tractament biològic amb sedimentació secundària o un altre procés, en el qual es respectin els requisits que s'han d'establir per reglament.

i) «Tractament adequat»: el tractament de les aigües residuals urbanes mitjançant qualsevol procés o sistema d'eliminació, en virtut del qual les aigües receptores compleixin després de l'abocament, els objectius de qualitat previstos a l'ordenament jurídic aplicable.

j) «Fangs»: el fang residual, tractats o no, procedents de les instal·lacions de tractament d'aigües residuals urbanes.

k) «Zona sensible»: mitjà o zona d'aigües declarades expressament amb els criteris que s'han d'establir per reglament.

l) «Zona menys sensible»: mitjà o zona d'aigües marines declarades expressament amb els criteris que s'han d'establir per reglament.

m) «Estuari»: la zona de transició, a la desembocadura d'un riu, entre les aigües dolces i les aigües costaneres.

Article 3. *Aglomeracions urbanes.*

Les comunitats autònomes han de fixar, prèvia audiència dels ajuntaments afectats, les aglomeracions urbanes en què s'estructura el seu territori, i han d'establir l'ens públic representatiu dels municipis als quals correspongui, en cada cas, el compliment de les obligacions que estableix aquest Reial decret llei.

Article 4. *Sistemes col·lectors.*

1. Les aglomeracions urbanes que s'indiquen a continuació han de disposar de sistemes col·lectors per a les aigües residuals urbanes, en els terminis següents:

a) Abans de l'1 de gener de l'any 2001, aquelles que disposin més de 15.000 habitants equivalents.

b) Abans de l'1 de gener de l'any 2006, aquelles que tinguin entre 2.000 i 15.000 habitants equivalents.

c) Abans de l'1 de gener de l'any 1999, aquelles que tinguin més de 10.000 habitants equivalents i vessin en una «zona sensible», declarada d'acord amb el que estableix l'article 7 d'aquest Reial decret llei.

2. No obstant això, en cas que no es consideri justificada la instal·lació d'un sistema col·lector, o bé perquè no suposa cap avantatge per al medi ambient, o bé perquè la seva instal·lació implica un cost excessiu, en relació amb la utilització de sistemes individuals, les comunitats autònomes poden establir que les aglomeracions urbanes utilitzin sistemes individuals o altres sistemes adequats que impliquin un nivell de protecció ambiental anàleg.

Article 5. *Tractament secundari de les aigües residuals urbanes.*

1. Les aglomeracions urbanes que s'indiquen a continuació han d'aplicar a les aigües residuals que entrin en els sistemes col·lectors un tractament secundari o procés equivalent, en els terminis següents:

a) Abans de l'1 de gener de l'any 2001, aquelles que tinguin més de 15.000 habitants equivalents.

b) Abans de l'1 de gener de l'any 2006, aquelles que tinguin 10.000 i 15.000 habitants equivalents.

c) Abans de l'1 de gener de l'any 2006, aquelles que tinguin entre 2.000 i 10.000 habitants equivalents i vessin en aigües continentals o estuaris.

2. Per a les aglomeracions urbanes que preveu el paràgraf a) de l'apartat anterior, es pot sol·licitar a la Comissió Europea, excepcionalment i per problemes tècnics, una ampliació del termini, que té com a límit el 31 de desembre de l'any 2005. En aquests supòsits, les comunitats autònomes han de justificar degudament les dificultats tècniques i han de proposar un programa d'acció, que ha de formar part integrant del programa d'aplicació que

regula l'article 9 d'aquest Reial decret llei. Les comunitats autònomes han de comunicar aquests programes d'acció a l'Administració General de l'Estat per al seu trasllat a la Comissió Europea.

3. Les comunitats autònomes poden determinar que les aglomeracions urbanes situades en regions d'alta muntanya, a més de 1.500 metres sobre el nivell del mar, en les quals sigui difícil l'aplicació d'un tractament biològic eficaç per les baixes temperatures, apliquin a les aigües residuals urbanes un tractament menys rigorós que el que determina l'apartat 1 d'aquest article, sempre que estudis detallats justifiquin que els abocaments no perjudiquen el medi ambient.

Article 6. *Tractament adequat de les aigües residuals urbanes.*

Les aglomeracions urbanes que s'indiquen a continuació han de disposar d'un tractament adequat per a les seves aigües residuals, abans del dia 1 de gener de l'any 2006, en les circumstàncies següents:

a) Aquelles que tinguin menys de 2.000 habitants equivalents i vessin en aigües continentals i estuaris.

b) Aquelles que tinguin menys de 10.000 habitants equivalents i vessin en aigües marítimes.

Article 7. *Tractament d'aigües residuals urbanes en «zones sensibles» i «menys sensibles».*

1. Les aglomeracions urbanes que tinguin més de 10.000 habitants equivalents i que vessin les aigües residuals urbanes en «zones sensibles» han de disposar, abans de l'1 de gener de 1999, d'instal·lacions adequades perquè les aigües siguin sotmeses, abans del seu abocament, a un tractament més rigorós que el tractament secundari que estableix l'article 5, els requisits del qual s'han d'establir per reglament.

2. Les aglomeracions urbanes que vessin en «zones menys sensibles» poden sotmetre les aigües residuals urbanes a un tractament menys rigorós que el secundari, sempre que hi hagi estudis globals que indiquin que els abocaments no tenen efectes negatius sobre el medi ambient i se'ls apliqui un tractament primari, i estiguin entre les següents:

a) Aquelles que tinguin entre 10.000 i 150.000 habitants equivalents i vessin en aigües marítimes.

b) Aquelles que tinguin entre 2.000 i 10.000 habitants equivalents i vessin en estuaris.

c) En casos excepcionals, aquelles que tinguin més de 150.000 habitants equivalents, quan es demostrï que un tractament més avançat no implicaria avantatges per al medi ambient.

3. L'Administració General de l'Estat, prèvia audiència de les comunitats autònomes i de les entitats locals afectades, ha de declarar les «zones sensibles» en les conques hidrogràfiques que excedeixin l'àmbit territorial d'una comunitat autònoma. Les comunitats autònomes han de fer la declaració en els altres casos i han de determinar les «zones menys sensibles» en les aigües marítimes.

Aquestes declaracions s'han d'efectuar d'acord amb el que s'estableixi per reglament i han de ser publicades en els diaris oficials corresponents.

Article 8. *Prohibició d'abocaments de fangs.*

Queda prohibit l'abocament de fangs procedents de les instal·lacions de tractament d'aigües residuals a les aigües marítimes, a partir del dia 1 de gener de 1999. La seva evacuació a aigües continentals queda prohibida a partir de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei.

Article 9. Programa d'aplicació.

Les comunitats autònomes, en l'àmbit de les seves competències, han d'elaborar, per a l'aplicació del que estableix aquest Reial decret llei, un pla o programa que s'ha de notificar a l'Administració General de l'Estat abans del 31 de desembre de 1996, als efectes de comunicar a la Comissió Europea el compliment de les mesures que estableix aquesta norma en tot el territori nacional.

Disposició final primera. Habilitació competencial.

Els preceptes d'aquest Reial decret llei tenen naturalesa de legislació bàsica, dictada a l'empara de l'article 149.1.18a i 23a de la Constitució. Pel que fa a les conques hidrogràfiques que excedeixin l'àmbit territorial d'una comunitat autònoma, es dicta, així mateix, a l'empara del que disposa l'article 149.1.22a de la Constitució.

Disposició final tercera. Entrada en vigor.

Aquest Reial decret llei entra en vigor el mateix dia de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Disposició final segona. Desplegament reglamentari.

El Govern ha de dictar les disposicions reglamentàries que siguin necessàries per al desplegament i l'aplicació d'aquest Reial decret llei.

Madrid, 28 de desembre de 1995.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
FELIPE GONZÁLEZ MÁRQUEZ